

אניני מלתכה

מלוקט מספר

'מתיקות התורה'

מוסר השכל ולקח טוב ואמרות חיוזק הנלמדים מתוך פרשיות התורה מלוקטים מפני סופרים וספרים ככתבם וכלשונם

פרשת בהעלתך - גליון כז

אהרן הדליק את המנורה בעצמו אע"פ שכשרה גם בבניו וינעש בן אהרן (ח, א). לומר שהוא היה המדליק אותן כל ימיו, ואע"פ שהמצוה כשרה בבניו כמו שנאמר (שמות כז, כא) יערוך אותו אהרן ובניו, אבל היה הוא מזדרז במצוה הגדולה הזאת הרומזת לדבר עליון וסוד נשגב. ואולי נרמז לו זה מפסוק (ויקרא כד, ג) מחוץ לפרכת העדת יערוך אותו אהרן מערב עד בקר, כי בו בחר השם בימיו. ומפני זה אמר גם עתה 'דבר אל אהרן בהעלותך', ולא אמר 'דבר אל אהרן ואל בניו בהעלותכם'.

רמב"ן

אם תתבונן כל השבוע אל מול שבת קודש, אז יאירו שבעת הנרות, יהיה כל השבוע בבחינת שבת

בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרוֹת אֵל מוֹל פְּנֵי הַמִּנְחָה וְאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת וְגו' (ח, ב). ששת הנרות מרמזים לששת ימי החול, והנר האמצעי רומז לש"ק, בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה, אם תעלה ותכוון את ששת ימי החול, כל השבוע, אל מול שבת קודש, שתתכוון תמיד לשבת, אז יאירו שבעת הנרות, יהיה כל השבוע בבחינת שבת.

אמרי חיים ליקוטים

עובדות וסיפורי צדיקים

אשה זקנה באה כל יום ממרחק רב לבית הכנסת של רבי יוחנן מפני שביקשה הרבה שכר פסיעות לָמָּה נִקְרָע לְבָלְתִי הַקָּרִיב אֶת קֶרְפֵּן ה' (ט, ז). ההיא אלמנה דהואי בי כנישתא בשיבבותה כל יומא הות אתיא ומצלח בי מדרשיה דר' יוחנן, אמר לה בתי לא בית הכנסת בשיבבותך, אמרה ליה רבי ולא שכר פסיעות יש לי (סוטה כב, א):

פירוש, רבי יוחנן שאל אשה אלמנה זקנה, מדוע את באה לבית הכנסת שלי, הרי את מתגוררת במרחק, וישנם כמה בתי כנסיות מהבית שלך עד בית הכנסת כאן, אמרה לו האשה, אני רוצה הרבה 'שכר פסיעות', כי כיון שמשלמים משמים שכר על כל פסיעה, למה לא אלך רחוק. אשה זו הוזכרה בגמרא בהערכה, שיצאה תמיד לחפש דברים קשים, היא לא ביקשה לחיות חיים קלים, היא התאמצה ללכת לבית הכנסת הרחוק, חיים של התאמצות.

הגה"צ ר' יעקב גלינסקי זצ"ל, להגיד, שבועות, עמוד מה

כשחלתה בתו הלך לחפש בזיונות ומצא, והיה בשמחה ובישר שתתרפא, וכך הוה

אֵל נָא רָפָא נָא לָהּ (יב, יג). סיפר החסיד המופלג רבי יהודה לייב סלאנים זצ"ל: בעת המלחמה בעיה"ק ירושלים בשנת תש"ח התחבאנו כולם במקלטים, אחד המקלטים בשכונת בית ישראל היה היכן ששוכן היום ביהמ"ד של חסידי סלאנים ברח' רבי שלמה מזוועהיל, שם הצטופפנו כמו רבים מתושבי השכונה ובתוכם גם אבי האדמו"ר רבי מרדכי חיים סלאנים זצוק"ל, וזכינו שגם הרה"ק רבי גדליה מוזהר זי"ע היה עמנו, וישב בפינת המקלט ולמד בהתמדה, ולא היה נראה עליו כי נמצא בשעת מלחמה, אהבת התורה השכיחה ממנו את כל הדאגות, ומה גם אשר היה מלומד ביסורים, ובשבילו לישב בחושך וללמוד היה דבר שכבר התרגל לכך בעת שהתגורר בעיירת זוועהיל ברוסיה ובעת שישב שבע שנים במאסר בסיביר, וימים מהם גם בציונוק.

בין אלו שנכנסו למקלט לחפש מסתור מפני הפגזים היתה אשה אחת אשר ל"ע הייתה מרת נפש ולקתה קצת בשכלה, ובעת שישבה שם הייתה תוקפת מפעם לפעם בצעקות אל דרי המקלט, ובכל פעם היה אחד מדרי המקלט ה'קרן' למוצא שפתיה, והיתה פוגעת ועולבת ללא רחמנות, והאנשים הרגישו מאוד שלא בנוח, הגם כי ידעו שאין ממש בדבריה, אמנם אנשים ישבו שם על ביתם וילדיהם ולא היה נעים כלל לקבל קיתון של בושות מפיה.

אילו היה מצוה הקב"ה מצוה זו להרה"ק מבארדיטשוב
היה שופך את השמן זית, לגודל התלהבותו

וַיַּעַשׂ בֶּן אֶהֱרָן (ח, ג). להגיד שבחו של אהרן שלא שינה
(רש"י): והרבר הוא מקושי המובן, וכי יעלה על הדעת
שאהרן ישנה חלילה, ומה זה השבח שלא שינה מציווי
הקב"ה, ואדמו"ר הקדוש מוה"ר ר' יצחק זצלה"ה
מווארקא פירש, שלא שינה, שלא ניכר בו שום שינוי
והתפעלות בשעת הדלקת המנורה לאחר כל היחודים
והכוונות הנוראות מענין הדלקת המנורה, ואמר בצחות
לשונו הקדוש אילו היה מצוה הקב"ה מצוה זו להרב
הצדיק הקדוש מבארדיטשוב היה משבר המנורה ושופך
השמן זית לגודל התלהבות מהמצוה רבה הלזו אבל אהרן
לא שינה שלא ניכר בו שום שינוי.

ישמח ישראל

בן מסופר שכשהלך הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע לשאוב
מים שלנו לשם מצות מצוה, כשגמר לשאוב התחיל
לרקוד ולשורר בדביקות נפלאה ובשמחה רבה, ומרוב
התלהבות נשבר הכד.

ע"י השתוקקות בכל לבם להקריב קרבן פסח הביאו לזה
לְמַעַן נִגְרַע לְבָבְתִּי הַקָּרִיב אֶת קֶרְבֶּן ה' (ט, ז). וקשה הלא
פטורים הם מן הדין ואונס רחמנא פטרי, ומה יש
כאן לומר למה נגרע, וי"ל כי השתוקקו בכל לבם להקריב
קרבן פסח (עס איז זיי געגאנגען אין גאנצען לעבן), וע"י השתוקקות
הזאת הביאו למצוה חדשה.

חידושי הרי"ם, וכ"ה בתפארת שלמה, מסעי

עובדות וסיפורי צדיקים

יום אחד כאשר הרגישו יושבי המקלט כי הגדישה את הסאה ואי אפשר עוד להחריש, הוחלט ביניהם אשר בלית ברירה יוציאו
אותה מהמקלט, ושתלך לחפש מקלט אצל מי שמסכים לשמוע את דבריה.

לפני שניגשו להוציא לפועל את כוונתם, אמרו דיירי המקלט זה לזה כי אין זה מהנכון לעשות כזה צעד בלא לשאול את פי הרה"ק
רבי גדליה משה אשר יושב עמם במיצר. כאשר ניגשו לפני הרה"ק ואמרו לו: הגיעו מים עד נפש ואי אפשר עוד להחריש על
הבזיונות שעוברים כאן מדי יום דיירי המקלט ומשפחותיהם, והציעו לפניו את מה שעומדים לעשות בעוד כמה דקות. השיב להם
הרה"ק: מי אני שאומר לכם מה לעשות, ובכלל מה באתם אלי לשאול, אך לפני שתצאו לעשות כן אבקש ממכם לשמוע סיפור על
אבי הרה"ק רבי שלמה שנסתלק לא מזמן, לפני שלש שנים וכולכם הכרתם אותו.

בעת שהתגוררנו בזוועהיל בשנת תרע"ח חלתה אחותי ע"ה, וכאשר בא אבי לבית וראה את מצב בריאותה שמחמיר, אמר שהולך
לחפש בזיונות בכדי שיזכה ע"י זה לרפואתה, וכך הוה, אבי היה אפטרופוס מטעם התלמוד תורה על שכירות של כל מיני
דירות וחנויות בעיירה, והלך לחנות של אשה אחת בשוק והזכיר לה שכבר כמה חודשים לא שילמה על החנות ששכרה ואמנם עד
עתה לא הזכיר לה על החוב, אך בינתיים החוב הולך וגודל, האשה החלה לצעוק אלי, איך הוא לא מתבייש לבקש ממנה כסף על
השכירות, ובתוך דבריה הלכינה אותו וכי חושבים אתם שאתם רבי וכו' וכו', ובצעקתה כי גדלה הגיעו מיד הרבה אנשים מבאי השוק
ועמדו סביבו והקשיבו, ואבי עמד כמבוזה והקשיב לכל דבריה ולא השיב לה כלום, כמובן שבזיונות לא חסר לו מהמעשה, ובא לביתו
בשמחה רבה ובישר שב"ה הבת תבריא בקרוב, כי ע"י הבזיונות פעל עבורה רפואה. וכך הוה.

הביאו לנו את הסגולה של הבזיונות לתוך המקלט, ואיה השכל שלכם להוציא את זה החוצה

אחר תקופה חלתה שוב, והלך שוב לחפש בזיונות ולא עלתה בידו בשום אופן למצוא בזיונות, ושב לביתו בשברון לב בידעו כי מן
השמים נגזרה הגזירה, ואכן נסתלקה אז אחותי ע"ה לבית עולמה. ואבי זצ"ל היה רגיל לומר: אז מיט בזיונות קען מען אפקומען
דעם טויט [עם בזיונות אפשר לפדות הנפש ממות], אמר להם רבי גדליה משה, שבימים האלו שעלה המות בחלוננו והמצב מסוכן, וא"א
לצאת מהמקלט לחפש בזיונות, הביאו לנו את הסגולה של הבזיונות לתוך המקלט, ואיה השכל שלכם להוציא את זה החוצה.

יסודי עולם [זוועהיל] ח"ב, עמוד תשעב; ח"א, פי"ג, עמוד קצב; זכרונם לברכה, ח"א, עמוד שנה

הפראפעסאר אמר, בורא עולם עומד לימיני למעלה מדרך הטבע בכל החולים של הרב טעסלער

אֵל נָא רָפָא נָא לָהּ (יב, יג). אציב כאן נר זכרון לנשמת אאמו"ר החסיד המופלג מוה"ר ברוך טעסלער ע"ה אשר בין שלל מעלותיו
ומידותיו אשר רבים המה, היה מופלא עד מאד בהתמסרותו בכל גופו ובכל לבבו ונפשו ומאודו, לעזור ולסייע לחולי עם ישראל,
להקל על חולים בכל מיני אופנים ולהמציא להם רפואה וישועה. לילות שלמים היה שוהה בבתי החולים סמוך למיטתם של חולים,
דאג לכל צרכיהם והשגיח בעיני פקידה שהם מקבלים את דרכי הרפואה הנכונים, כשלצורך זה השתמש בקשריו המיוחדים והוותיקים
עם גדולי הרופאים להשתדל אצלם להקדים ולמפל ברפואת החולה, ואכן רבים וגם טובים קיבלו חייהם במתנה בזכותו.

הטלית ותפלין צועקים מהנרתיק הניחו אותנו, וכן כל המצוות צועקים ומזכירים לאדם לקיימם

לְמַעַן נִגְרַע לְבָבְךָ הַקָּרִיב אֶת קֶרְבֶּן ה' (ט, ז). תיכף כשיאיר היום של שבת קודש, צועק החמין הטמונים מהתנור, אכלו אותי, עוד אמר, מה זה כשאישי יהודי הולך בשוק ביומא דשוקא, והוא טרוד מאד בעסקיו, ונזכר שלא התפלל מנחה, מי מזכיר אותו אז, אך כתיב אשרי איש שישמע למצותיך, ואמר בזה הלשון, גלייבך יודין גלייבך (האמינו יהודים, האמינו), שהטלית ותפלין צועק מן הפלעקיל, הניחו אותי, וכן כל המצוות, והן בעצמם מזכירים את האדם, השי"ת יזכנו לשמוע ולשמור ולקיים.

ספרן של צדיקים, מערכת טז, אות ד, ערך הרה"ק ר' יעקב יוסף מאוסטראה

הגאון רבי מאיר שפירא יגע בישיבה ומצא במקום אחר בענין הדף היומי

לְמַעַן נִגְרַע לְבָבְךָ הַקָּרִיב אֶת קֶרְבֶּן ה' (ט, ז). איתא בישמח משה (בספרו תפילה למשה לתהלים, פרק קט) על מאמר חז"ל (מגילה ו, ב) יגעתי ומצאתי תאמין, דלכאורה אין שייך לשון מציאה בדבר שמתייגעים ועמלים עליו. וביאר, דכאשר יתייגע האדם בלימוד התורה אזי ימצא יותר מכדי יגיעתו.

כך היה גם עם הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל, רבה של לובלין, אשר הוא השקיע נפשו ונשמטו בבנין הישיבה בלובלין, אשר מכל זה לא נשאר בימינו מאומה, וידוע עד כמה כיתת רגליו בעבור כך ונסע כמה וכמה פעמים לאמריקה הרחוקה לאסוף כספים עבור ישיבתו למען יוכלו התלמידים לישב על התורה ועל העבודה בשלוה ובמנוחת הנפש ובנה להם הבית הגדול הזה, ולבסוף בנין זה עבר לידי זדים ורק לאחרונה גאלוהו, אמנם שכרו היה במקום אחר, שרעיון אחר שהציע התפשט והלך בין כל השורות

בבני ישראל וכולם כאחד אמרו וענו אחריו מקודש מקודש וקיבלו עליהם ללמוד הדף היומי, כך נתקיים אצלו 'יגעת' בישיבה, 'ומצאת' במקום אחר, בענין הדף היומי.

הגה"צ רבי שמואל אלכסנדר אונסדורפר זצ"ל

העונה והחכמה של החפץ חיים

אמר המוציא לאור, בענין זה ידועה העובדא מהגאון רבי רבי מאיר שפירא זצ"ל, שכאשר עלה במחשבתו רעיון הדף היומי הלך אל החפץ חיים זי"ע וביקש שהוא יעלה את הרעיון בכנסיה הגדולה, ומיין החפץ חיים, אך אמר לרבי מאיר שפירא שיבוא אל האסיפה באיחור אחר שכל הרבנים כבר יכנסו. ורבי מאיר שפירא אכן נכנס באיחור, וכשנכנס קם החפץ חיים על רגליו מלא קומתו, וכאשר ראו שאר הרבנים שזקן רבני הדור קם לכבודו, קמו כולם לכבודו, ואכן כאשר עלה אחר כך אל דוכן הדרשנים והציע את רעיונו נתקבל הוא באהבה בכל תפוצות ישראל. וזקני, הרבני החסיד ר' שלמה טעסלער ז"ל [אבי אבי הרה"ח ר' ברוך ז"ל] היה נוכח בשעת מעשה.

המעט שלו בעיני הרבה, וייטב בעיניו שיהיה לאחרים יותר ממנו

וְיָמִי יִתֵּן קָלָא עִם ה' בְּיָמָיו (יא, כט). אמר [החידושי הרי"ם], שהיה כמה שנים עוסק בעבודה להשיג מדת עין טובה, וכל מה שלמד היה רואה מדה זו של עין טובה, וכאשר למדתי בספר מדרש שמואל (פרק ה, משנה כא) מצאתי זה לשונו, החסיד, המעט שלו בעיני הרבה, ושל אחרים ימעט בעיניו, ויחפץ שיהיה להם יותר ממה שהיה חפץ לעצמו, לא יקנא כלל וייטב בעיניו שיהיה לאחרים יותר ממנו. וכל מי שיש בו עין טובה יורה על שיש בו הנשמה העליונה.

רמתיים צופים, מערכת הרה"ק בעל חידושי הרי"ם, סימן ד, אות לו

עובדות וסיפורי צדיקים

בשנים עברו, טרם שהיה נפוץ בעולם המחשבים (קאמפיוטערס), אם היה רוצים לשאול חוות דעת של רופא היה חייבים להביא ביד את התמונות והדפים של החולה. היה פעם מקרה בחולה אחד אשר אבי ז"ל התעסק עמו אחרי אשר נמצא בגופו גידול (טאמור) רח"ל, והיו חייבים לנסוע לאיזה פראפעסאר להראות לו את התמונות, למען יחוזה דעתו אם הוא מוכן לקבל אליו את החולה לטפל בו. העסקן הרה"ח ר' יוסף שלמה מייער הי"ו שהיה עוזר לאבי, התקשר בטעלפאן אל הרופא בבית החולים קאלאמביה לקבוע תור אימתי לבוא, אמר לו הרופא, שלקבל תור מסודר ככל האנשים יקח הרבה זמן, אבל אם אתה רוצה אתה יכול לבוא אלי מיד, אני נמצא כעת בפרוידור בבית החולים בקומה התשיעית, ושמה אתבונן על הצילומים.

מספר ר' שלמה, שהוא הגיע לשם והרופא היה שם עם תלמיד ללמדו את דרכי הרפואה, ולקח הרופא את התמונות הנוראות, בן אדם עם גידול (טאמור) בראש ה"י, ועם כל זאת אמר, שהוא מסכים לקבל את החולה לטפל בו עם כל החששות והסכנות שבדבר, 'מחמת שבורא עולם עומד לי לעזר עם כל החולים של הרב טעסלער', והרופא התלמיד פתח עיניים בהשתוממות על דברי הרופא שהיה בעיניו זרים ותמוהים מאד. אבל הפראפעסאר פתח ואמר מתוך הנסיון הרבה שלו: זוהי עובדא, שבורא עולם איתי עם כל החולים של הרב טעסלער, באופן של מעל לדרך הטבע, ואני אעשה הכל למען חולה זה, ולמען הרב טעסלער.

מפי הרה"ח ר' יוסף שלמה מייער הי"ו

הודעה לקראת תחילת חומש דברים

גיליון זה 'אוצר מיני מתיקה' מבוסס על ספרי 'מתיקות התורה' שכבר יצאו לאור בעז"ה ארבעה כרכים על חומשי בראשית, שמות, ויקרא, במדבר. אך היות והכרך החמישי על חומש דברים עדיין לא יצא לאור עולם לכן גם גיליון זה לא יראה אור בפרשיות של חומש דברים אבל הצמאים לדבר ה' יוכלו ללקוט מרקחים, ציצים ופרחים, על פרשיות הבעל"ט של חומש דברים מתוך ארבעת הכרכים הראשונים

האוצר

גיליון זה הוא טיפה קטנה מהנהר היוצא מעדן להשקות הצמאים לדבר ה', וכדוגמא קטנה מתוך סדר הספרים המפוארים ספרי 'מתיקות תורה' שהמה אוצר-סגולה יקר ונפלא, של אמרות שפר, סיפורים נאים, לקח טוב ונועם מוסר, יסודות היהדות, דרכי החסידות, עצות לחינוך, דרכי קניין מידות טובות, נתיבות חכמה ותעצומות נפש נוכח ניסיונות הזמן - כפי שהעלו בספרים הקדושים מתוך פסוקי פרשיות השבוע.

להגיד

ספרי 'מתיקות התורה' שכבר נמכרו בכל רחבי תבל, מביאים תועלת רבה ועזר רב למרביצי-תורה, דרשנים ומגידים, מחנכים לבנים ומחנכות לבנות, אשר כולם מוצאים בו מקור לכל נושא שהם חפצים לדרוש ולהשפיע.

להגיד

מסודרים בטוב טעם ודעת בסדר מיוחד במטרה למסור ולהגיש את הדברים בשלחן שבת קודש באוזני בניכם ובנותיכם, למען יגדלו לשם ולתפארת מתוך מתיקות התורה ואהבת הבורא.

ניתן להשיג בחנויות הספרים

הפצה ראשית בארץ הקודש:

עמודי שש - 054.804.3333 | 02.537.7134

בארצות הברית: שירה - 718-871-8652

**האירז את בתיכם באור חדש ומתוק
לא היה עוד כבושם הזה - טעמו ודאו כי טוב**

נתנדב על ידי הנדיב הנכבד והנעלה, יקר שבערכין הרה"ח ר' אהרן קליין הי"ו
לעניינ אביו הרה"ח מוה"ר יעקב בן מוה"ר מנחם צבי ז"ל, נלב"ע י"ט סיון תשמ"ב לפ"ק תנצב"ה

*

לזכות הרה"ח מוה"ר אברהם יוסף יוסקא בן בילא הי"ו לרפואה שלימה בתוך שאר חולי ישראל

פארט נישט און קאנטרי אן דעם נייעם ספר הנפלא

'מתיקות התורה' במדבר - פרקי אבות

וואס וועט ענק זיט מאכן דעם זומער!